

درس نهم؛ «راز موفقت»

بیت آغاز فصل چهارم:

چو خواهی که نامت بود جاودان مکن نام نیک بزرگان نهان (بوستان سعدی)

قلمرو زبانی: چو: اگر (حرف ربط) / جاودان: جاویدان، همیشگی

قلمرو ادبی: واج آرایی (ن) / تکرار (نام) / کنایه (نهان کردن نام: فراموش کردن نام بزرگان و یاد نکردن آنها

قلمرو فکری: اگر می خواهی نام نیکی از خود بر جای بگذاری، از بزرگان پیش از خود با نیکی یاد کن.

لحن خوانش درس:

این درس با حالت روایی آغاز می شود، سپس با لحن توصیفی دنبال می شود و با گفت و گو به پایان می رسد.

پیام کلیدی درس نهم:

- آشنایی با سرگذشت بزرگان عرصه ی فرهنگ و دانش ایران و درک زیبایی آن و ناامید نشدن انسان از مشکلات

بند نخست (ص ۶۶):

قلمرو زبانی: گرد آمدن: جمع شدن

ترکیب وصفی: میدان های خاکی / خنده های کودکانه

قلمرو ادبی: ***

قلمرو فکری: ***

بند دوم (ص ۶۶):

قلمرو زبانی: لوح: وسیله ای مانند تخته که در زمان گذشته روی آن می نوشتند / بحث: گفت و گو / مناظره: بحث و

گفت و گو / نهفته: پنهان / محضر: جای حضور و درگاه

قلمرو ادبی: مراعات نظیر (مطالعه، تحقیق، بحث، مناظره)

قلمرو فکری: ***

بند سوم (ص ۶۶):

قلمرو زبانی: می مانست: مانند بود / فروزان: تابان و روشن

قلمرو ادبی: تناسب (درخت و بار) / تشبیه (درخت وجود) به تشنه‌ای می‌مانست که هرچه می‌نوشت تشنه‌تر می‌شود

قلمرو فکری: ***

بند چهارم (ص ۶۷):

قلمرو زبانی: فراست: هوشمندی و زیرکی باطنی

بود - گفت: گذشته ساده / نهاده‌ام: گذشته نقلی

قلمرو ادبی: تشبیه (نام تو را کوه آهن گذاشته‌ام: تو مانند کوه آهن هستی) کنایه (یک‌صدا نام او را بر زبان می‌راندند)

قلمرو فکری: ***

بند پنجم (ص ۶۷):

قلمرو زبانی: رخسار: چهره / خستگی: خسته + (گ میانجی) + ی

پرسید: گذشته ساده

قلمرو ادبی: ***

قلمرو فکری: ***

بند ششم (ص ۶۸):

قلمرو زبانی: فراگرفتن: یاد گرفتن / فام: رنگ / نقره‌فام: نقره‌ای / سیمگون: مانند نقره

خندید: گذشته ساده / فراگرفته‌ام، فرو رفته است و خوابیده‌ام: گذشته نقلی

قلمرو ادبی: تشبیه (ماه چون ظرفی سیمگون می‌درخشد / گنجینه وجود) / تشخیص (شهر توس در آرامش فرو رفته است) / مراعات نظیر (آسمان، ستاره، ماه)

قلمرو فکری: ***

- بخش دوم؛ «آخرین پرسش»

بند نخست (ص ۷۰):

قلمرو زبانی: واپسین: آخرین / رنجور: بیمار / رمق: توان و نیرو / بستگان: نزدیکان / فقیه: دانشمند دینی / بالین: بستر / حاضر آمد: حاضر شد

قلمرو ادبی: تشبیه (شمع وجود)/ کنایه (شمع وجودش به خاموشی گرایید: مرگش نزدیک بود/ نفسش به شماره افتاد: در حال مرگ بود/ دست نوازش بر سر و رویش کشید: دوستی و محبت کردن به کسی)

قلمرو فکری: ***

بند دوم (ص ۷۰):

قلمرو زبانی: مقطّع: بریده بریده/ تمنا کرد: درخواست کرد/ تعرّض: گرفتن حالتی از اعتراض به خود
تمنا کرد، گفت و پاسخ داد: گذشته ساده

قلمرو ادبی: پرسش انکاری (چه جای این پرسش است: جای این پرسش نیست)

قلمرو فکری: ***

بند سوم (ص ۷۰):

قلمرو زبانی: بازگفت: بیان کرد/ بلندآوازه: مشهور/ شیون: صدای ناله و فریاد

ترکیب وصفی: دانشمند بلندآوازه/ ترکیب اضافی: شیوه علم‌جویی

بازگفت، برخاست، ترک کرد، یافت، فرو بست و فرمود: گذشته ساده

قلمرو ادبی: کنایه (دیده از جهان فرو بست: مرد، درگذشت)

قلمرو فکری: برای موفقیت در دانش‌اندوزی، لحظه‌ای از عمر خود غفلت نورزیم و سودمند زندگی کنیم.

نکته زبانی؛ گروه فعلی ۲

۱- فعل گذشته ساده: بن گذشته + شناسه (رفتم، رفتی، رفت، رفتیم، رفتید، رفتند)

۲- فعل گذشته نقلی: بن گذشته + «ه» + فعل کمکی «ام، ای، است، ایم، اید، اند»: رفته‌ام، رفته‌ای، رفته است ...

- تاریخ ادبیات:

ردیف	شاعر / نویسنده	قرن / سال	اثر / آثار	ویژگی / اهمیت
۱	ابوریحان بیرونی	۴۴۰-۳۶۲ ه.ق	آثار الباقیه، التفهیم، تحقیق ماللهند	مؤلف کتاب «آثار الباقیه» را به نام قابوس بن وشمگیر تألیف کرد.

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد